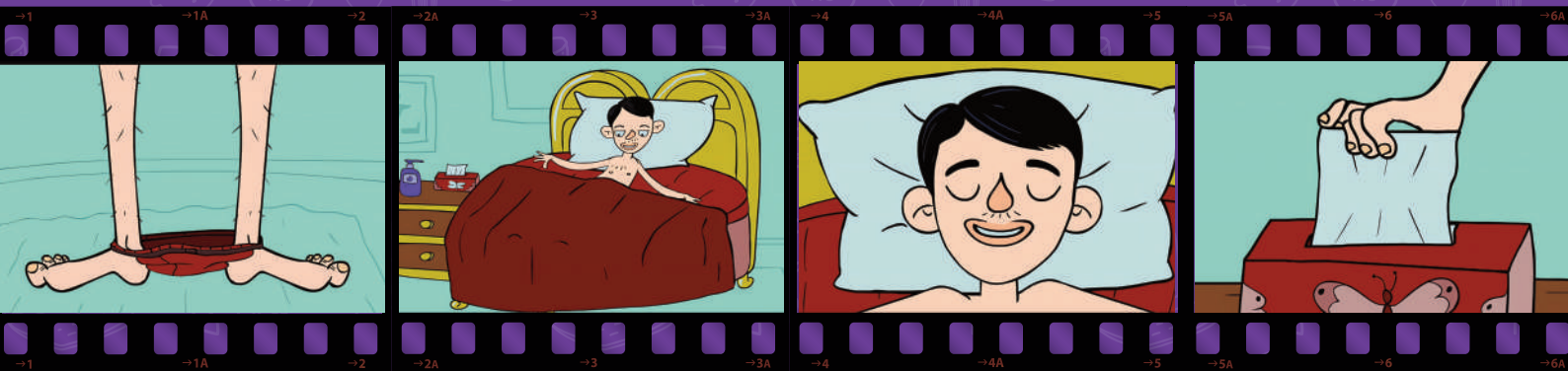

amaze

Σεξουαλική Εκπαίδευση

Αυνανισμός: Απολύτως ΟΚ

Για την έκδοση στα ελληνικά

amaze

Advocates
for Youth
Rights. Respect. Responsibility.

ΩΣ
ΑΙΔΩ
σεξουαλική εκπαίδευση
για όλες τις ηλικίες

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ

Δίκτυο
για τα δικαιώματα
του παιδιού
network
for children's
rights

Τα σχέδια μαθημάτων του AMAZE
για εκπαιδευτικούς αναπτύσσονται
με την υποστήριξη του
Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ).

ΙΣΝ / SNF

ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΙΑΡΧΟΣ
STAVROS NIARCHOS FOUNDATION

Ηλικιακή ομάδα: 9-12

Διάρκεια 45'

ΣΤΟΧΟΙ (προσαρμογή από τον Διεθνή Τεχνικό Οδηγό για τη Σεξουαλική Εκπαίδευση UNESCO 2018)

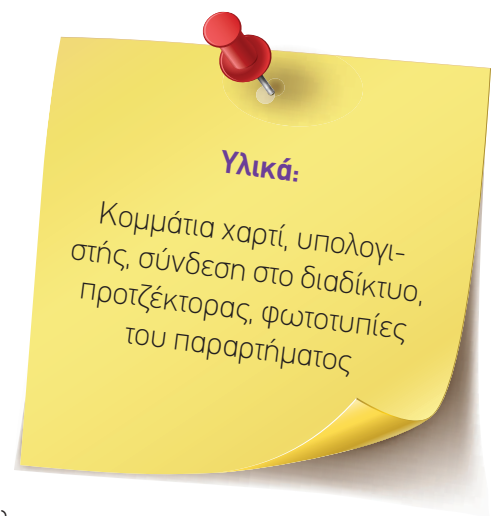
Βασική ιδέα και στόχοι:

7.2 Σεξουαλική Συμπεριφορά και Σεξουαλική Ανταπόκριση

Βασική ιδέα: η σεξουαλική διέγερση (σωματική ή εγκεφαλική) μπορεί να παράγει σωματική ανταπόκριση.

Οι μαθητές/-τριες θα μπορούν να:

- Κατανοήσουν τι είναι ο αυνανισμός και ότι πρόκειται για μια φυσική διαδικασία με ορμονική βάση, η οποία εντείνεται την περίοδο της εφηβείας (γνώση).
- Αναγνωρίζουν τους μύθους που συνδέονται με τον αυνανισμό (γνώση).
- Αποδέχονται ότι πολλά άτομα, ανεξαρτήτως φύλου, αρχίζουν (ή όχι) να αυνανίζονται κατά τη διάρκεια της εφηβείας ή ορισμένες φορές, και νωρίτερα (στάση).
- Αναλογιστούν ότι ο αυνανισμός πρέπει να γίνεται ιδιωτικά (δεξιότητα).
- Καλλιεργήσουν την ικανότητα επικοινωνίας αρνητικών συναισθημάτων γύρω από τον αυνανισμό, με ένα ενήλικο άτομο εμπιστοσύνης (δεξιότητα).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ: Το μάθημα θα καλύψει θέματα που μπορεί να ανακαλέσουν τραυματικές εμπειρίες ή αναμνήσεις σε κάποια παιδιά ή/και να τους δώσουν την ευκαιρία να σας μιλήσουν για αυτά. Είναι σημαντικό πριν ξεκινήσετε να έχετε μια βαθιά κατανόηση του μαθήματος, συμπεριλαμβανομένων των οπτικών ερεθισμάτων που εμφανίζονται και να προετοιμάσετε την τάξη. Έχετε διαθέσιμες πληροφορίες για σχολικές συμβουλευτικές υπηρεσίες και γραμμές βοήθειας. Σε περίπτωση αποκαλύψεων σχετικών με βία ή κακοποίηση, ακολουθήστε τις προβλεπόμενες διαδικασίες για την εμπιστευτικότητα και την αναφορά. [Πώς διαχειριζόμαστε μια αποκάλυψη κακοποίησης από ένα παιδί.](#)

Εισαγωγή: Τι σημαίνει; (10')

Οι εκπαιδευτικοί συζητούν για λίγο με τα παιδιά το θέμα της εφηβείας. Μπορούν να θυμίσουν στα παιδιά όσα έχουν συζητηθεί για το θέμα μέσα από προηγούμενα μαθήματα. Μπορούν επίσης να σημειώσουν στον πίνακα κάποιες λέξεις κλειδιά από αυτή τη συζήτηση όπως: ανάπτυξη, αναπαραγωγή, ορμόνες, συναισθήματα, κ.λπ.. Εξηγούν στα παιδιά ότι το θέμα του μαθήματος αφορά το σώμα και την αίσθηση ευχαρίστησης που αυτό μας δίνει.

Οι εκπαιδευτικοί μοιράζουν σε κάθε παιδί ένα χαρτί με την ερώτηση: *Τι σημαίνει αυνανισμός;* Εξηγούν στα παιδιά ότι θα γράψουν στο χαρτί τους μια συνώνυμη λέξη ή μια μικρή εξήγηση της απάντησης στην ερώτηση, όπως την καταλαβαίνουν. Όμως, αυτό θα πρέπει να γίνει με μυστικότητα. Ζητάει από τα παιδιά να επιλέξουν ένα σημείο της τάξης όπου κανένας δε βλέπει το χαρτί τους. Μπορεί να κρύψουν το χαρτί ή μπορεί να καλυφθούν τα ίδια με κάποιο ρούχο. Σε κάθε περίπτωση, έχουν λίγα λεπτά για να γράψουν σε απόλυτη ιδιωτικότητα.

Ο λόγος που οι εκπαιδευτικοί ζητούν από τα παιδιά να «απομονωθούν» σε αυτή την δραστηριότητα είναι για να τους δώσουν την ευκαιρία να σκεφτούν τον αυνανισμό ως μία πράξη ιδιωτική, όχι ως όμως κάτι για το οποίο ντρεπόμαστε. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να αναφερθούν σε αυτό με τρόπο πολύ καθαρό.

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευτικοί μαζεύουν τα χαρτιά. Αφού αποκαλυφθεί ότι, όλα τα παιδιά δούλεψαν την ίδια ερώτηση, ο/η εκπαιδευτικός τη γράφει στον πίνακα. Πριν περάσουν στον ορισμό, ζητάει από τα παιδιά να σκεφτούν τι κοινό στοιχείο υπάρχει ανάμεσα στον αυνανισμό και στον τρόπο που δούλεψαν. Έτσι εκμαιεύει τη λέξη «ιδιωτικό», την οποία και γράφει στον πίνακα.

Οι εκπαιδευτικοί κάνουν σαφές στα παιδιά ότι αυτό που αρχικά πρέπει να καταλάβουν είναι, ότι ο αυνανισμός είναι μια απόλυτα ιδιωτική πράξη που γίνεται σε ένα ιδιωτικό μέρος. **Η ιδιωτικότητα που χαρακτηρίζει αυτήν την πράξη και όχι η ντροπή, είναι αυτό που μας κάνει να απομονωθούμε.**

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευτικοί διαβάζουν τα σημειώματα των παιδιών. Μπορούν να ανακοινώσουν προφορικά κάποια από αυτά που ανταποκρίνονται σωστά στον ορισμό. Αν υπάρχουν προτάσεις που δεν είναι ευγενικές ή χρησιμοποιείται απρεπή γλώσσα, οι εκπαιδευτικοί δεν τις διαβάζουν, σχολιάζοντας κάπως έτσι: Αυτή η πρόταση δεν είναι ευγενικά γραμμένη και θα την αφήσω στην άκρη. Οι εκπαιδευτικοί θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τις απαξιωτικές και ταπεινωτικές εκφράσεις, αν υπάρχουν ανάμεσα στις απαντήσεις (χωρίς να κάνουν αναφορά σε αυτές) για να συζητήσουν σχετικά με το τι μπορεί αυτές να συμβολίζουν (άγνοια, ντροπή, ανασφάλεια, κ.λπ.) αλλά επίσης τι είδους νοήματα τέτοιες φράσεις περνούν για το σώμα και τις ανθρώπινες σχέσεις, αν μείνουν κριτικά ανεπεξέργαστες. Ακόμη κι αν δεν υπάρχουν τέτοια παραδείγματα στις απαντήσεις των παιδιών, μπορούν οι ίδιοι να το συζητήσουν. Είναι σημαντικό τα παιδιά να αντιληφθούν ότι οι αγενείς και προσβλητικές λέξεις και φράσεις που περιγράφουν τον αυνανισμό είναι συνήθως αποτέλεσμα μια βαθιά βιωμένης ντροπής για το σώμα και τη σεξουαλικότητα, σε μια κοινωνία που δεν δίνει πολλές ευκαιρίες για ουσιαστική και επιστημονική συζήτηση του θέματος.

Καταλήγουν με αυτόν τον τρόπο σε έναν ορισμό που μπορεί να είναι: *Αυνανισμός είναι το άγγιγμα του σώματος και κυρίως των γεννητικών οργάνων, με στόχο τη σεξουαλική απόλαυση.*

Αφού η τάξη έχει καταλήξει στον ορισμό, ο/η εκπαιδευτικός κάνει την ερώτηση: *Και γιατί συμβαίνει αυτό;* Καλεί τα παιδιά να παρακολουθήσουν το βίντεο για να βρουν την απάντηση.

Βίντεο (2') Τα παιδιά παρακολουθούν το βίντεο μέχρι το τέλος.

Η απάντηση είναι (5')

Μετά το βίντεο, οι εκπαιδευτικοί με ερωτήσεις εκμαιεύουν την απάντηση ότι δηλαδή, ένα άτομο αισθάνεται ερωτική διέγερση διότι οι σεξουαλικές ορμόνες δραστηριοποιούνται στο σώμα. Θυμίζουν στα παιδιά τις σεξουαλικές ορμόνες: τεστοστερόνη και οιστρογόνα, για τις οποίες έχει γίνει λόγος και σε άλλα μαθήματα του amaze για την εφηβεία και το αναπαραγωγικό σύστημα.

Myth busters... Bingo! (10')

Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια. Κάθε ζευγάρι παίρνει ένα φύλλο εργασίας (βλ. Παράρτημα). Οι εκπαιδευτικοί θυμίζουν ότι στο βίντεο έγινε αναφορά σε αρκετούς μύθους που αφορούν τον αυνανισμό. Ζητούν από κάθε ζευγάρι να θυμηθούν το βίντεο και να γράψουν σε κάθε κουτί, έναν μύθο. Αν δε θυμούνται να συμπληρώσουν όλα τα κουτιά, μπορούν να γράψουν έναν μύθο δύο φορές, σε δύο κουτάκια.

Αφού όλα τα ζευγάρια έχουν συμπληρώσει τα κουτιά, οι εκπαιδευτικοί ξεκινούν να παρουσιάζουν τους μύθους. Κάθε φορά που τα παιδιά ακούν από την/τον εκπαιδευτικό έναν μύθο που έχουν γράψει, τον διαγράφουν. Το ζευγάρι που θα διαγράψει πρώτο όλους τους μύθους φωνάζει «Bingo, καμία σχέση με την πραγματικότητα» και είναι νικητές.

Προσοχή: Οι μύθοι που αναφέρονται στο βίντεο είναι οκτώ, όσα και τα κουτιά. Κάθε φορά που ακούν έναν μύθο, τα παιδιά πρέπει να τον διαγράφουν από ένα κουτί, άσχετα αν τον έχουν χρησιμοποιήσει και σε δεύτερο. Για το δεύτερο κουτί πρέπει να περιμένουν να ακούσουν τον μύθο ξανά.

Οι εκπαιδευτικοί με όποια σειρά και όσες φορές θέλουν, αναφέρουν τους μύθους: Θα τρελαθείς, θα γεμίσεις τρίχες στα χέρια, θα τυφλωθείς, θα σου τελειώσει το σπέρμα, θα σου σπάσει το πέος, θα μπερδευτεί ο έμμηνος κύκλος σου, θα μείνεις έγκυος, θα έχεις προβλήματα στύσης.

Μα τι μου συμβαίνει; (15')

Οι εκπαιδευτικοί χωρίζουν τα παιδιά σε τρεις ή έξι ομάδες (ανάλογα με το μέγεθος της τάξης). Κάθε ομάδα παίρνει μια φωτοτυπία του σεναρίου¹ από το φύλλο εργασίας (βλ. Παράρτημα). Τα παιδιά διαβάζουν το σενάριο. Στη συνέχεια, κάθε ομάδα (ή κάθε δύο ομάδες) αναλαμβάνουν να διατυπώσουν μια συμβουλή σε ένα από τα αγόρια.

Οι εκπαιδευτικοί παρακολουθούν τη συζήτηση στις ομάδες και βοηθούν στη διατύπωση των συμβουλών. Για παράδειγμα: Στους Γιάννη/Τίνα, είναι εντάξει από τη στιγμή που γίνεται ιδιωτικά. Στους Νίκο/Σόφη, αν όλο αυτό τον/την προβληματίζει και νιώθει άσχημα, ίσως να το συζητήσει με κάποιο ενήλικο άτομο που εμπιστεύεται. Για τους Χρήστο/Καίτη, μπορεί το σώμα του/της να μην είναι έτοιμο ακόμη. Δεν είναι απαραίτητο όλοι να θέλουν να αυνανίζονται. Να μην ανησυχεί γιατί η εφηβεία έρχεται για όλους, αλλά όχι την ίδια στιγμή και με τον ίδιο τρόπο.

Στο τέλος, η κάθε ομάδα ανακοινώνει στην ολομέλεια τη συμβουλή της για το αγόρι ή το κορίτσι του σεναρίου.

¹ Τα σενάρια είναι πανομοιότυπα με τη διαφορά των πρωταγωνιστών. Στο ένα χρησιμοποιούνται αγορίστικα ονόματα και στο άλλο κοριτσίστικα. Οι εκπαιδευτικοί δίνουν τυχαία στις ομάδες ένα από τα δύο σενάρια. Στη συζήτηση που θα ακολουθήσει μπορούν να επισημάνουν ότι ο αυνανισμός δεν αφορά το φύλο του ατόμου αλλά το πώς αυτό νιώθει και τι θέλει να κάνει.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Myth busters... bingo

Myth busters... bingo

Φύλλο εργασίας

Μα τι μου συμβαίνει (1);

Τρεις φίλοι, ο Γιάννης, ο Χρήστος και ο Νίκος περπατούν προς το γήπεδο για την απογευματινή προπόνηση ποδοσφαίρου. Συζητούν κάτι που φαίνεται να τους απασχολεί.

Ο Γιάννης τους εκμυστηρεύεται ότι τους τελευταίους δύο μήνες, ίσως και λίγο παραπάνω, αυνανίζεται στο μπάνιο κάθε βράδυ. Μιλά γι' αυτό που του συμβαίνει διστακτικά. Είναι πρωτόγνωρη εμπειρία και θέλει να τη συζητήσει με τους φίλους του. Εξηγεί ότι νιώθει μια διέγερση και μια αίσθηση ζέστης, γι' αυτό αυνανίζεται. Μερικές φορές, μπορεί να του συμβεί περισσότερο από μία φορά. Δεν ξέρει αν είναι εντάξει όλο αυτό!

Όταν παίρνει τον λόγο ο Νίκος, μιλά με μεγάλη νευρικότητα. Λέει στους φίλους του ότι και αυτός αυνανίζεται τον τελευταίο καιρό, αλλά πολύ περισσότερο σε σχέση με τον Γιάννη. Μερικές φορές σε τέτοιο βαθμό, που να ξεχνάει πράγματα, όπως τη χθεσινή προπόνηση. Κάποιες φορές, χάνει το παιχνίδι με τους φίλους του, όπως την περασμένη βδομάδα που δεν ήρθε στο σπίτι του Χρήστου για να παίξουν ηλεκτρονικά. Βρίσκει συνέχεια δικαιολογίες για να μείνει μόνος στο δωμάτιό του και να αυνανιστεί. Δεν ξέρει αν είναι εντάξει όλο αυτό!

Ο Χρήστος παρακολουθεί πολύ προσεκτικά τη συζήτηση των φίλων του χωρίς να μιλάει. Αναρωτιέται από μέσα του γιατί αυτός δεν έχει νιώσει ακόμη μία τέτοια ανάγκη. Είναι σαν το σώμα του να μην ανταποκρίνεται σε σχέση με αυτά που περιγράφουν οι φίλοι του. Μοιάζει να μην ερεθίζεται από τίποτε. Δεν ξέρει αν είναι εντάξει όλο αυτό!

Μα τι μου συμβαίνει (2);

Τρεις φίλες, η Τίνα, η Σόφη και η Καίτη περπατούν προς το γήπεδο για την απογευματινή προπόνηση ποδοσφαίρου. Συζητούν κάτι που φαίνεται να τις απασχολεί.

Η Τίνα τους εκμυστηρεύεται ότι τους τελευταίους δύο μήνες, ίσως και λίγο παραπάνω, αυνανίζεται στο μπάνιο κάθε βράδυ. Μιλά γι' αυτό που της συμβαίνει διστακτικά. Είναι πρωτόγνωρη εμπειρία και θέλει να τη συζητήσει με τις φίλες της. Εξηγεί ότι νιώθει μια διέγερση και μια αίσθηση ζέστης, γι' αυτό αυνανίζεται. Μερικές φορές, μπορεί να συμβεί περισσότερο από μία φορά. Δεν ξέρει αν είναι εντάξει όλο αυτό!

Όταν παίρνει τον λόγο η Σόφη, μιλά με μεγάλη νευρικότητα. Λέει στις φίλες της ότι και αυτή αυνανίζεται τον τελευταίο καιρό, αλλά πολύ περισσότερο σε σχέση με την Τίνα. Μερικές φορές σε τέτοιο βαθμό, που να ξεχνάει πράγματα, όπως τη χθεσινή προπόνηση. Κάποιες φορές, χάνει το παιχνίδι με τους φίλους της, όπως την περασμένη βδομάδα που δεν ήρθε στο σπίτι της Καίτης για να παίξουν ηλεκτρονικά. Βρίσκει συνέχεια δικαιολογίες για να μείνει μόνη στο δωμάτιό της και να αυνανιστεί. Δεν ξέρει αν είναι εντάξει όλο αυτό!

Η Καίτη παρακολουθεί πολύ προσεκτικά τη συζήτηση χωρίς να μιλάει. Αναρωτιέται από μέσα της γιατί αυτή δεν έχει νιώσει ακόμη μία τέτοια ανάγκη. Είναι σαν το σώμα της να μην ανταποκρίνεται σε σχέση με αυτά που περιγράφουν οι φίλες της. Μοιάζει να μην ερεθίζεται από τίποτε. Δεν ξέρει αν είναι εντάξει όλο αυτό!

